

Månadsrapport februari 2017

Ekonomiskt resultat 2017-02-28

50,6 mkr

Helårsprognos

110 mkr

Budgerat resultat

110 mkr

Periodens resultat

Det ekonomiska resultatet i månadsbokslutet till och med februari uppgår till 50,6 miljoner. Resultatet för motsvarande period 2016 var 53,3 miljoner.

Nettokostnadsutveckling

Verksamhetens nettokostnader har i löpande priser ökat med 74,6 miljoner. Det motsvarar 6,2 procent, se även diagram nedan. Minskade statsbidrag inom Asyl- och integrationsverksamheten är en av orsakerna till den höga nettokostnadsutvecklingen för perioden. Om justering görs för förändringar inom Asyl – och integrationsverksamheten uppgår nettokostnadsutvecklingen till 5,6 procent. Nettokostnadsutvecklingen vid samma tillfälle föregående år var 5,3 procent.

Helårsprognos

Helårsresultatet beräknas bli 110 miljoner inom intervallet plus/minus 25 miljoner. Bedömningen baserar sig på de prognoser verksamheterna lämnat samt en övergripande bedömning för övriga delar.

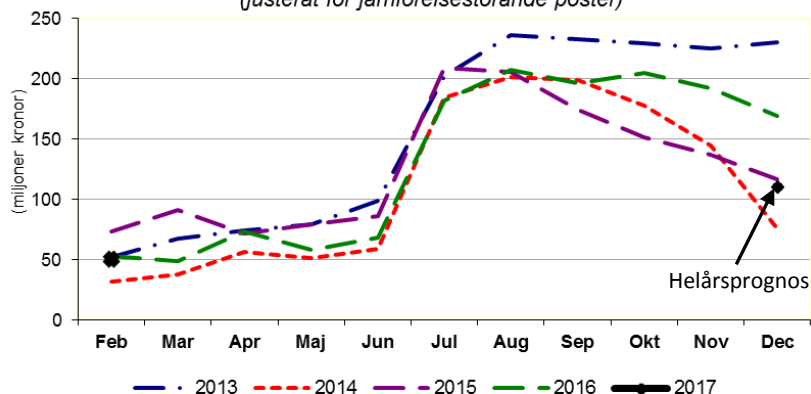
Arbetad tid

Den totala arbetade tiden har ökat med 2,2 procent för perioden januari – februari 2017 jämfört med motsvarande period föregående år. Ökningen har skett både för arbetad tid utförd av inhyrd personal och anställda.

Tillgänglighet

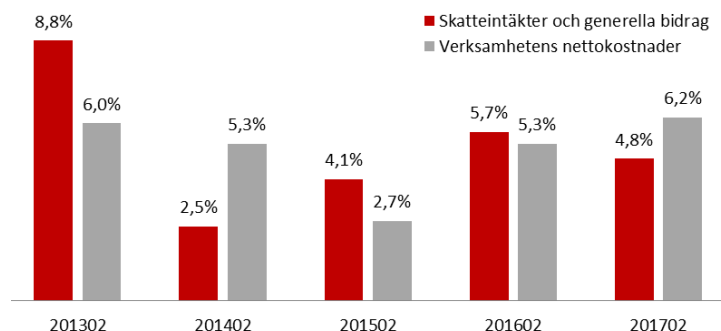
Andelen patienter som väntat mindre än 90 dagar på besök enligt vårdgarantin har sjunkit från 95 procent föregående år till 86 procent. Orsaken är främst att antalet väntande för nybesök visar en ökning med 16 procent i jämförelse mot februari 2016. Andelen patienter som väntat mindre än 90 dagar för operation/åtgärd enligt vårdgarantin har sjunkit från 79 procent föregående år till 74 procent. Medelväntetid för telefonkontakt till 1177 har förbättrats jämfört med samma period föregående år, men ännu nås inte målsatta värden. Andelen patienter på barn- och ungdomspsykiatri som fått påbörjad fördjupad utredning/behandling inom 30 dagar har sjunkit markant.

Månadsvis resultatutveckling de senaste fem åren
(justerat för jämförelsestörande poster)

Utveckling av nettokostnader resp skatteintäkter och
generella statsbidrag

(Jämfört med föregående år justerat för jämförelsestörande poster)

Ekonomisk helårsprognos

Helårsresultatet väntas bli som budgeterat

Regionens ekonomiska resultat 2017 beräknas bli 110 miljoner inom intervallet plus/minus 25 miljoner. Bedömningen baserar sig på de prognoser verksamheterna lämnat samt en övergripande bedömning för övriga delar. Budgeterat resultat är 110 miljoner.

Möjligheter till förbättrat resultat finns genom ökade skatteintäkter samt möjlighet till högre realisationsvinster inom pensionsmedelsportföljen. Därutöver kan åtgärderna för att uppnå balans mellan verksamhet och ekonomi få större effekt än vad de beräknats till i prognosen.

Resultatet kan bli sämre än beräknat om det sker ytterligare fördröjningar innan effekter av insatta åtgärder i verksamheterna. Därutöver finns risk att pensionskostnaderna, som varierar relativt mycket, blir högre.

Prognostiserad nettokostnadsutveckling uppgår till 4,6 procent, vilket är som budgeterat.

Förväntade helårsavvikelser mot budget

De prognostiserade avvikelserna mot budget är följande. Avvikelserna kommenteras i efterföljande text.

Avvikelse från budget i 2017 års prognostiserade resultat Belopp i miljoner kronor

Årets resultat		
Budgeterat resultat		110,0
Positiva avvikelser		54,6
Negativa avvikelser		-54,6
Prognostiserat resultat 2017		110,0
Avvikelse från budget		
	Positiva avvikelser	Negativa avvikelser
Verksamheternas prognostiserade resultat		-35,6
Skatteintäkter	19,4	
Generella statsbidrag och utjämning		-19,0
Finansnettoavvikelse centralt	0,0	
Övriga gemensamma kostnader och intäkter	35,2	
Totala avvikelser	54,6	-54,6

Verksamheternas prognostiserade resultat beräknas till -35,6 miljoner. Läs mer under rubriken verksamheternas prognostiserade resultat. Resultatet per verksamhet framgår av driftredovisningen på sidan 7.

Skatteintäkterna beräknas bli 19,4 miljoner högre än budgeterat. Den fortsatt positiva utvecklingen i svensk ekonomi under 2017 innebär att sysselsättningen och

skatteunderlaget fortsätter att växa i snabb takt, väl över historiska genomsnitt. I den skatteunderlagsprognos som SKL presenterade i februari uppreviderades skatteintäkterna.

Generella statsbidrag och utjämning beräknas bli 19 miljoner lägre än budgeterat. Utfallet i inkomstutjämningen står för den största avvikelserna, men även inom kostnadsutjämningen är prognosen sämre än budget. Ännu finns inget avtal med staten angående bidraget för läkemedelsförmånen. Prognosen för statsbidraget är gjord utifrån beräknad kostnadsökning men enligt försiktighetsprincipen.

Finansnettot beräknas bli som budgeterat. Prognosen bygger på att inga nedskrivningar behövs i pensionsmedelsportföljen. I nuläget (15 mars) tål portföljen en börsnedgång på cirka 40 procent innan nedskrivningar är aktuella. Pensionsportföljen har fram till sista februari haft en positiv avkastning (+2,6 procent). Avkastningen var högre än målsättningen.

Avvikelsen för Övriga gemensamma kostnader och intäkter uppgår till 35,2 miljoner. Den främsta förklaringen är en lägre förväntad pensionskuldsuppräknings.

Verksamheternas prognostiserade resultat

Verksamheternas prognostiserade resultat beräknas till -35,6 miljoner, vilket är en klar förbättring mot motsvarande period förra året då prognosen för helåret 2016 var -97,4 miljoner. I det prognostiserade underskottet finns en förväntad obalans för Västmanlands sjukhus på 45 miljoner och för Primärvård, psykiatri och habilitering (PPHV) på 22 miljoner. För övriga verksamheter beräknas totalt ett överskott på 31,4 miljoner. Regionkontoret står för den största delen av överskottet. Nedan kommenteras valda verksamheter.

Västmanlands sjukhus prognostiserar ett helårsresultat på -45 miljoner i ett intervall +/- 10 miljoner. I prognosen inkluderas en övergångsersättning från regionstyrelsens anslag på 50 miljoner. Årets prognos kan jämföras med helårsresultatet för 2016 på -113 miljoner i vilket en övergångsersättning på 100 miljoner inkluderades. Prognosen förutsätter framgång med pågående aktiviteter inom bemanningsområdet. Den bedömda helårskostnaden för köpt utomlänsvård är osäker.

Underskottet hänförs framför allt till fortsatt bemanningsproblematik för några kliniker med dygnet runt verksamhet samt en bedömning att kostnaderna för

köpt utomlänsvård kommer att bli högre än budgeterat. Samtidigt beräknas ett försenat införande av vissa nya läkemedel ge ett överskott som påverkar prognosen i positiv riktning.

Arbete för en ekonomi i balans pågår enligt plan för 2017, framför allt med fokus på genomförande av aktiviteterna för optimerad kompetensbemanning. För ökad kostnadskontroll genomförs genomlysning av kostnader för material och tjänster i samarbete med inköp, utökad uppföljning och analys av kostnader för köpt högspecialiserad vård och valfrihetsvård, samt utökad fokus på KPP som analysverktyg. För bättre stöd till fokusklinikerna finns nu deras controllers fysiskt placerade på klinikerna 2-5 dagar i veckan.

Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet prognostiserar totalt för förvaltningen ett underskott på -22 miljoner, att jämföra med bokslutet för år 2016 på -26,5 miljoner. Fordelat på område prognostiseras för primärvården -7,3 miljoner och psykiatri, habilitering och ledning -14,7 miljoner.

Primärvården: Det prognostiserade resultatet för 2017 kan jämföras med resultatet för 2016 som var -12,2 miljoner. Underskottet är framförallt kopplat till dyra bemanningslösningar med inhyrda läkare vid Jourmottagningen och Mobil familjeläkarenhet, samt en ännu oklar finansiering av Asyl- och integrationshälsan. För de offentligt drivna vårdcentralerna prognostiseras ett samlat underskott på -1,2 miljoner, att jämföra med årsresultatet 2016 på -12,8 miljoner. I prognosen har hänsyn tagits till bedömda positiva resultat effekter motsvarande 5,8 miljoner, kopplat till övergripande åtgärder för att under året minska det hittills stora behovet av inhyrda läkare vid vårdcentralerna samt ökade besöksintäkter. Det prognostiserade underskottet är kopplat till några vårdcentraler där nya vakanser bedöms kräva större nyttjande av bemanningsföretag än planerat. Detta uppvägs dock till stor del av prognostiserat överskott vid andra vårdcentraler. Prognosresultatet utgör underlag för fortsatt analys av vilka åtgärder som behöver vidtas för att nå måluppfyllelse på bred front. Tidigare handlings- och aktivitetsplaner från 2016 genomförs som planerat.

Psykiatri- habilitering och ledning prognostiserar ett underskott på -14,7 miljoner. Detta ligger på ungefär samma nivå som helårsresultatet 2016 som var -14,3 miljoner. Huvudorsaker är fortsatt och ökat nyttjande av bemanningsföretag på grund av vakanser, hög sjukfrånvaro och patientgrupper som ökar i storlek och

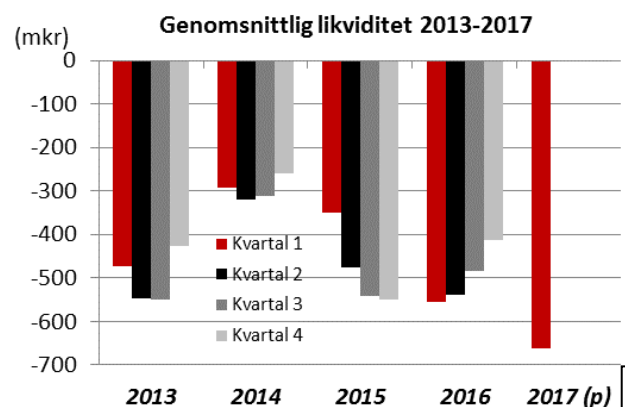
komplexitet. Vakansläget har hittills medfört försämrad tillgänglighet till behandling på BUP, och analys av situationen pågår. Kostnaden för köpt rättspsykiatrisk vård beräknas öka mer än planerat, men bedöms samtidigt balanseras av ökade intäkter för såld vård. Arbetet med tidigare planerade åtgärder för en ekonomi i balans fortsätter och analys av ytterligare åtgärder pågår. Huvudfokus är att genomföra aktivitetsplanen för ett oberoende av inhyrd personal. Inför planeringen av 2018 kommer under våren ett pilotarbete med resurs- och produktionsplanering inom vuxenpsykiatri att starta upp. För övrigt arbetar förvaltningen med att bland annat införa projektplan för innovation och utveckling, införa nya behandlingsmetoder, korta ledtider och förbättra flöden samt genomföra åtgärder för bättre arbetsmiljö och minskad sjukfrånvaro.

Regionkontoret prognostiserar ett överskott på 19,3 miljoner kronor. Överskottet finns främst inom regionövergripande verksamheter och projekt. För vårdval och läkemedel beräknas ett underskott. För *Vårdval* är det beräknade underskottet 3 miljoner, vilket beror på ökad produktion hos privata vårdgivares sjukgymnaster. För *Läkemedel* beräknas underskottet till 0,9 miljoner. Orsaken är ökade kostnader för allmänläkemedel.

För *Kollektivtrafikförvaltningen* beräknas årets resultat till 2,9 miljoner. Orsakerna är till det prognostiserade överskottet är bland annat vakanser och lägre avskrivningar.

Fortsatt ansträngd likviditet

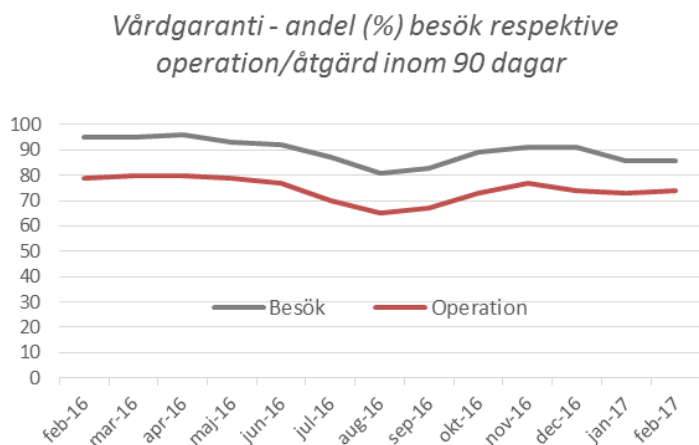
Den långfristiga låneskulden uppgår för närvarande till 400 miljoner. Den sista februari var skuldräntan i genomsnitt 1,0 procent. Räntan förväntas sjunka ytterligare under året. I regionplan 2017-2019 finns nyupplåning på 50 miljoner budgeterat. Investeringstakten samt regionens resultatutveckling styr slutligt utfall. Utöver den långfristiga låneskulden, som beskrivs ovan, lånar regionen de helägda bolagens saldon samt nyttjar checkräkningskrediten vid behov. Diagrammet visar likviditetsutvecklingen.

Tillgänglighet i vården

Nedan redovisas de senaste tillgänglighetsciffrorna. Kommentarer följer efter respektive tabell/diagram.

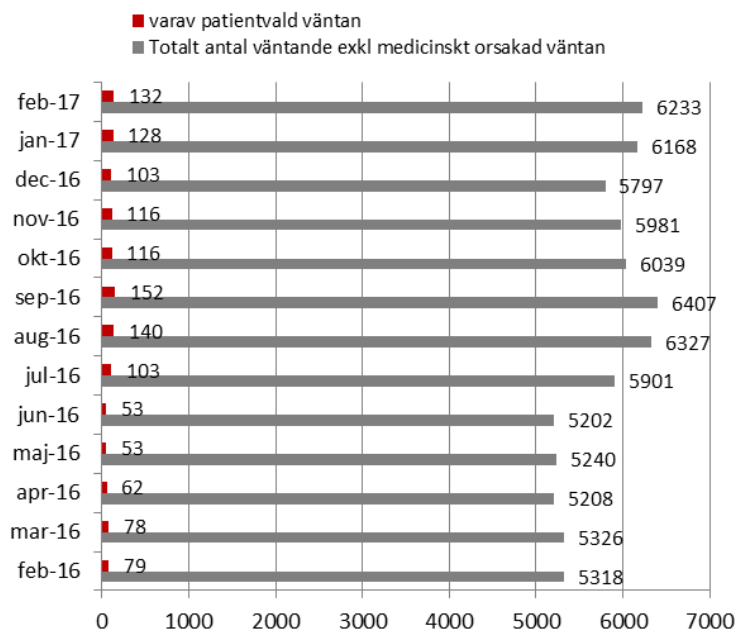
Specialiserad vård

Vårdgarantin anger att efter medicinsk bedömning ska tid för besök erbjudas senast 90 dagar efter beslut om remiss. Den faktiska väntetiden ligger över förra årets nivå vilket kan förklaras av ett fortsatt högt fokus på de mest akuta patienterna. En bieffekt av detta är dock att antalet patienter med mindre akuta besvär ökar och deras väntetider blir längre och längre. Detta är också förklaringen till att andelen patienter som väntat mindre än 90 dagar på besök enligt vårdgarantin har sjunkit från 95 procent föregående år till 86 procent.

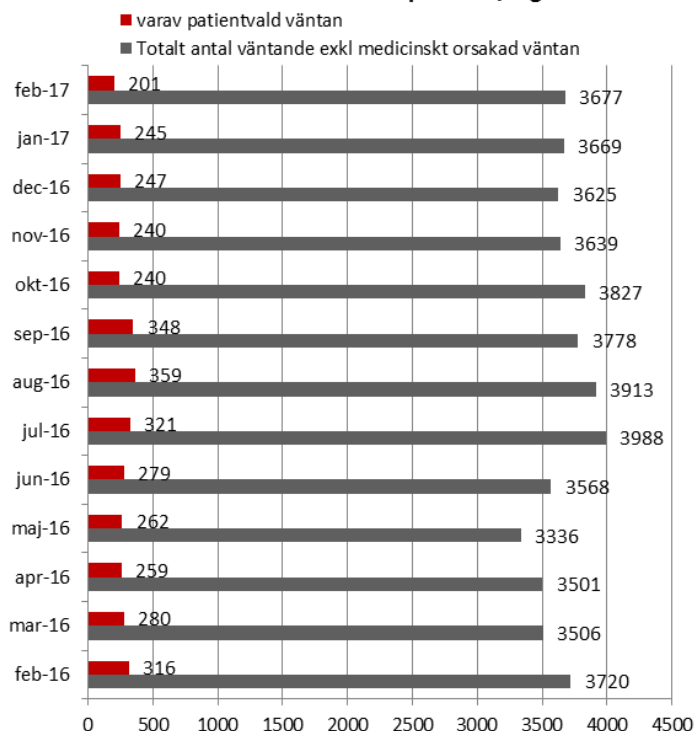
Vårdgarantin anger att om behandling beslutas ska den erbjudas senast 90 dagar efter beslut. Antalet patienter med väntetider längre än 90 dagar har dock ökat vilket också vårdgarantivärdet visar. Andelen patienter som väntat mindre än 90 dagar för operation/åtgärd enligt vårdgarantin har sjunkit från 79 procent föregående år till 74 procent. Även här finns ett stort fokus på de mest akuta patienterna.

Totalt antal väntande för besök

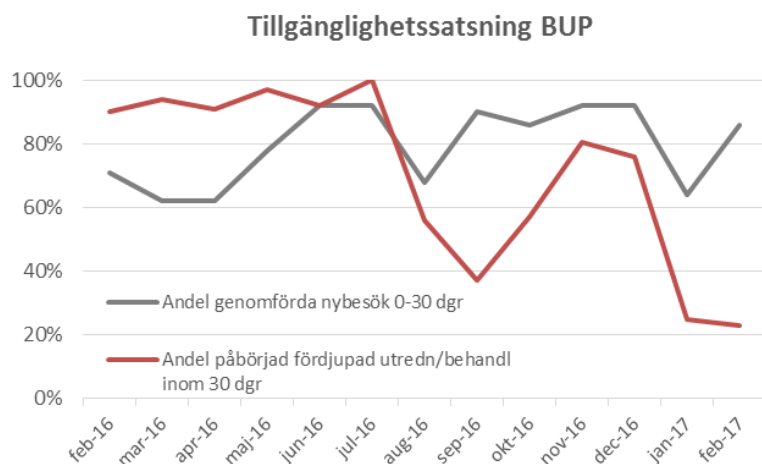
Antalet väntande för nybesök visar en ökning med 16 procent i jämförelse mot februari 2016.

Totalt antal väntande för operation/åtgärd

Antalet väntande för operation/åtgärd är något färre jämfört med 2016.

Primärvård/psykiatri

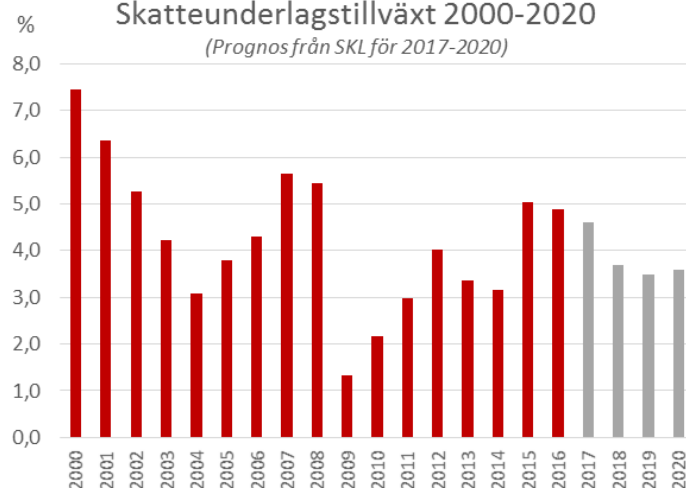
Vårdgarantin säger att minst 90 procent av patienterna ska ha fått sitt första besök inom 30 dagar. I februari var andelen 86 procent. Föregående år var andelen 71 procent.

Vårdgarantin säger att minst 80 procent av patienterna ska ha påbörjat sin behandling/fördjupad utredning inom 30 dagar. I februari var andelen 23 procent, att jämföra med 90 procent 2016. Försämringen är kopplad till vakanssituationen på läkare inom BUP. Fördjupad analys av situationen pågår.

Framtid

Svensk ekonomi utvecklas just nu mycket positivt. Sveriges Kommuner och Landsting (*Ekonominytt 03/2017*) bedömer till exempel att arbetslösheten mot slutet av året pressas ner till en nivå som är jämförbar med de nivåer som rådde föregående högkonjunktur, det vill säga strax innan finanskrisens utbrott. Resursutnyttjandet i svensk ekonomi förutsätts stabiliseras på en hög nivå nästa år. Därefter beräknas konjunkturläget normaliseras. Det innebär att BNP, sysselsättning och skatteunderlag utvecklas svagare än under åren innan. Särskilt svag blir utvecklingen 2019 och 2020 i samband med att konjunkturläget gradvis försvagas. Från och med 2018 växlar skatteunderlagets ökning ner till en nivå under den genomsnittliga sedan millennieskiftet.

Skatteunderlagstillväxt 2000-2020
(Prognos från SKL för 2017-2020)

Det beror framförallt på att den långa perioden med sysselsättningsökning upphör när konjunkturtoppen passeras. Detta sker samtidigt som kostnaderna kopplade till demografiska förändringar förväntas öka ytterligare.

Utmaningarna regionen står inför kommande år är mycket stora. Den höga nettokostnadsutvecklingen måste dämpas för att regionen även framöver ska kunna uppnå positiva ekonomiska resultat, vilket i sin tur är nödvändigt för att klara pensionerna och kommande stora investeringar. Nettokostnadsutvecklingen behöver sänkas från 5 procent till högst 3 procent. Arbetet med att få balans mellan ekonomi och verksamhet, framförallt inom sjukvården, måste fortsätta. Denna prognos bygger på att effekter av detta arbete kommer att uppnås under 2017 och då framförallt inom Västmanlands sjukhus.

Tillväxten av skatteunderlaget och statsbidragen kommer aldrig fullt ut täcka de nya möjligheter som ständigt kommer fram inom sjukvården eller de nya behov den demografiska utvecklingen innebär. Prioritering av behov och produktion inom ekonomisk ram innebär ett ständigt utvecklingsarbete inom verksamheterna. Det kommer också krävas ytterligare fokus på produktivitet och ytterst effektivitet för att klara behoven inom de medel som står till förfogande. Utöver det ska kommande investeringar i fastigheter klaras att finansieras med de medel som står till förfogande. En första utmaning här blir att klara av de investeringsbehov den uppdaterade lokalförslingsplanen för Västmanlands sjukhus, Västerås, indikerar.

Driftredovisning						
Belopp i mkr	Resultat jan - feb 2016	Resultat jan - feb 2017	Resultat Bokslut 2016	Resultat-prognos utifrån utfall tom feb 2017	Totala intäkter i prognos feb 2017	Prognos feb 2017 i % av tot intäkter
Regionstyrelsen som driftnämnd						
Västmanlands sjukhus	-20,3	-15,7	-113,1	-45,0	5 336,3	-0,8
Primärvård, psykiatri och habiliteringsverksamhet	-6,6	-12,7	-26,6	-22,0	1 404,2	-1,6
varav						
Vårdcentraler (regiondrivna)	-3,2	-4,1	-12,8	-1,2	437,3	-0,3
Verksamhets- och ledningsstöd ¹⁾	1,8	-1,2	12,3	9,2	1 089,5	0,8
varav						
Regionfastigheter	2,4	-0,7	8,8	6,4	472,0	1,4
Kost	-0,3	-0,9	-2,7	0,0	232,3	0,0
Regionstyrelsen som strategisk styrelse						
Regionkontoret	16,0	11,5	36,0	19,3	3 260,6	0,6
varav						
Vårdval	5,8	-1,5	5,9	-3,0	1 692,8	-0,2
Kollektivtrafiknämnd	6,7	2,9	10,2	2,9	785,9	0,4
Gemensam hjälpmedelsnämnd	0,3	-0,1	1,3	0,0	116,2	0,0
Politisk verksamhet och patientnämndens kansli						
Patientnämnden inkl kansli	0,0	0,0	0,1	0,0	4,9	0,0
Förtroendevalda och bidrag till politiska partier	0,4	0,7	1,7	0,0	36,6	0,0
Regionrevisionen	0,0	0,1	0,0	0,0	4,7	0,0
Regiongemensamma kostnader och intäkter samt finansiering	55,0	65,1	247,0	145,6		
Totalt resultat/prognos	53,3	50,6	168,9	110,0		

1) | Verksamhets- och ledningsstöd 2016 ingår också Kostnämnden

Resultaträkning					
Belopp i miljoner kronor	2016-01-01 - 2016-02-29	2017-01-01 - 2017-02-28	Bokslut 2016	Budget 2017	Prognos utifrån utfall t o m feb 2017
Verksamhetens intäkter	235,2	236,1	1 483,6	1 450,0	1 498,4
Verksamhetens kostnader	- 1 399,6	- 1 474,2	- 8 750,2	- 9 055,4	- 9 104,2
Avskrivningar	- 43,5	- 44,4	- 267,1	- 276,6	- 276,6
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-1 207,9	-1 282,5	-7 533,7	-7 882,0	-7 882,4
Skatteintäkter	987,6	1 026,5	5 894,8	6 108,9	6 128,3
Generella statsbidrag och utjämnings	278,9	301,1	1 733,1	1 825,8	1 806,8
Finansiella intäkter	3,2	18,6	116,3	146,8	146,8
Finansiella kostnader	- 8,5	- 13,1	- 41,6	- 89,5	- 89,5
Periodens/Årets resultat	53,3	50,6	168,9	110,0	110,0